

Міністерство освіти і науки України
Рівненський державний гуманітарний університет



МАТЕРІАЛИ
VIII Міжнародної
науково–практичної конференції
студентів та молодих науковців
„НАУКА, ОСВІТА, СУСПІЛЬСТВО
ОЧИМА МОЛОДИХ”

Частина 1. Психолого-педагогічний напрям

14 травня 2015 року
м. Рівне

ББК 72
УДК 001+37+316.3
Н-34

**НАУКА, ОСВІТА, СУСПІЛЬСТВО ОЧИМА
МОЛОДИХ: Матеріали VIII Міжнародної науково–
практичної конференції студентів та молодих
науковців. Частина 1. Психолого-педагогічний
напрям. - Рівне: РВВ РДГУ.- 2015.- 199 с.**

Програмний комітет:

Постоловський Руслан Михайлович – кандидат історичних наук, професор, ректор РДГУ– голова оргкомітету;

Поніманська Тамара Іллівна – кандидат педагогічних наук, професор, проректор з наукової роботи РДГУ – заступник голови оргкомітету;

Батишкіна Юлія Валеріївна – кандидат технічних наук, доцент– заступник голови оргкомітету;

Войтович Ігор Станіславович – доктор педагогічних наук, професор;

Гон Максим Мойсейович – доктор політичних наук, професор;

Павелків Роман Володимирович – доктор психологічних наук, професор;

Петрівський Ярослав Борисович – доктор технічних наук, професор;

Сяський Андрій Олексійович – доктор технічних наук, професор;

Бабиш Стефанія Михайлівна – кандидат технічних наук, доцент;

Воробйова Ірина Анатоліївна – кандидат педагогічних наук, доцент;

Галуха Любов Юріївна – кандидат історичних наук, доцент;

Дичківська Ілона Миколаївна – кандидат педагогічних наук, професор;

Мельник Віра Йосипівна– кандидат географічних наук, доцент;

Мороз Ігор Петрович – кандидат фізико-математичних наук;

Музичук Катерина Петрівна – кандидат технічних наук, доцент;

Павлова Наталія Степанівна– кандидат педагогічних наук, доцент;

Сілкова Галина Василівна – кандидат педагогічних наук, доцент;

Ставицька Олена Григорівна – кандидат психологічних наук, доцент;

Суржук Тетяна Борисівна – кандидат педагогічних наук, доцент;

Черніговець Тетяна Іванівна – кандидат педагогічних наук, доцент;

Хижнякова Надія Олександрівна – кандидат економічних наук, доцент.

Рекомендовано до друку Вченою радою Рівненського державного гуманітарного університету (протокол №9 від 24.04.2015 р.)

Список використаних джерел

1. Степаненко Л. М. Моральне виховання дітей на засадах народної педагогіки // Українська родина: Наук.-метод. посібник. — К.: КМПУВ, 1998. — С. 742-745.
2. Стельмахович М. Г. Українська родинна педагогіка. — К.: ІСДО, 1996.—288с.
3. Стельмахович М. Г. Українська народна педагогіка. - К., 1996, - 371 с.
4. Шагай Надія Михайлівна. Педагогічні умови морального виховання учнів початкових класів у позашкільних навчальних закладах: дис... канд. пед. наук: 13.00.07 / Рівненський держ. гуманітарний ун-т. – Рівне, 2007. – 339арк.

ОСОБЛИВОСТІ УЯВЛЕНЬ ПРО СВІЙ ВІК ТА СТАВЛЕННЯ ДО ПЕРСПЕКТИВИ ДОРΟΣЛІШАННЯ У СТАРШИХ ДОШКІЛЬНИКІВ*Радкевич Б. В., студентка***Косарєва О. І., кандидат педагогічних наук, доцент
Рівненський державний гуманітарний університет**

Зміни, що відбуваються в соціально-культурній сфері нашого суспільства, суттєво впливають й на освітню галузь, зокрема, дошкільну ланку. Початок шкільного навчання з 6-тирічного віку, тобто фактично в період ще дошкільного дитинства, позначається на формуванні соціальної компетентності дитини, якості її готовності до нової соціальної ролі учня. Вступ в школу все менше виділяється спеціальною шкільною атрибутикою – в багатьох школах майже відмінена шкільна форма, а дошкільні заклади все більше насичують життя своїх вихованців виключно «шкільними» предметами – зошитами, підручниками та ін. Дедалі більше стираються межі між дошкільним та молодшим шкільним віком, на що вказують дослідження вітчизняних та зарубіжних дослідників (О. Кононко, О. Смірної, О. Кравцової, О. Савченко та ін.). Виходячи з цього, необхідно визнати суттєві зміни в соціальній ситуації розвитку сучасних старших дошкільників, що не може не позначитися на їх суб'єктивному сприйнятті себе, свого віку та відношення до перспективи дорослішання. Зміни, що відбуваються, мають відобразитися в усвідомленні дитиною свого віку відносно молодших та більш старших осіб – дітей та дорослих [1; с. 54-56].

Адекватність сприйняття свого віку дитиною певною мірою впливає на засвоєння нею нових соціальних ролей та норм соціальної поведінки. В ранньому віці віком дитини більше цікавляться батьки і люди, які її оточують. З раннього віку батьки навчають свою дитину відповідати (словесно або жестами) на запитання: «Скільки тобі років?». Але осмислювати свій власний вік дитина починає лише в 3-4 роки. Саме з цього часу вона починає цікавитися подіями свого минулого. Образ «Я-минуле» усвідомлюється дошкільниками переважно через окремі дії, емоційні стани і події, які дитина пережила і співвіднесла зі своїм «Я» як те, що має до її «Я» пряме відношення. В той же час образ себе в минулому не є цілком продуктом індивідуальної життєдіяльності дитини, але в значній мірі побудований нею за допомогою дорослого: через засвоєння оцінок себе в минулому, ставлення до себе в минулому, знань про себе в минулому [4].

В старшому дошкільному віці дітей починають готувати до вступу в школу, і в їх самосвідомості вперше виділяється такий критерій віку, як соціальний статус людини, який пов'язаний із засвоєнням нової соціальної ролі «учня». З цього часу відношення дитини до себе в минулому, теперішньому і майбутньому починає опосередковуватися переважно цим параметром. Це дозволяє припустити, що в даному віці проходить становлення часових параметрів їх самосвідомості, зв'язане з формуванням нової життєвої позиції дитини, зі змінами в її особистості, що проявляється в усвідомленні свого соціального «образу Я» [2; с. 23-24].

Старший дошкільний вік характеризується початком усвідомлення вікової ідентичності інших людей. Діти починають розуміти, що їх батьки теж колись були маленькими, і розуміють, що колись і вони стануть дорослими. Таким чином, у дітей уже в дошкільному дитинстві складаються певні уявлення про те, що у зв'язку із зміною віку змінюється фізичний образ людини, її статеві і соціальні ролі. Це знання засноване на засвоєнні загальнолюдського досвіду і залежить як від інтелектуального рівня, так і від індивідуальних особливостей дитини [3].

Результати досліджень Камневої О. вказують, що ставлення до перспективи дорослішання пов'язане з рівнем інтелектуального розвитку дітей. Хлопчики з більш низьким рівнем розвитку в середньому вибирають велику фігуру в якості «Я-бажаного», у порівнянні з більш розвиненими дітьми, а у відповідях на пряме запитання частіше висловлюють бажання подорослішати. У той же час, більш інтелектуально розвинені діти воліють залишатися маленькими. При поясненні свого вибору діти з більш низькими показниками розвитку малюють більш райдужні перспективи дорослішання: «можна ходити одному», «купувати все, що захочеться». Більш інтелектуально розвинуті діти представляють дорослість більш об'єктивно, виділяючи і негативні сторони: «багато працювати, і зі своїми дітьми потрібно пограти», «справи по господарству, втомлюєшся швидко» і т. д. [2].

Таким чином, зниження з віком бажання дорослішати, і той факт, що діти з високим інтелектуальним розвитком хочуть залишатися маленькими, можна пояснити тим, що з віком період дорослості перестає бути розпливчастим і абстрактним, і більше не наділяється ідеальними рисами. Діти визнають позитивні сторони дорослішання (особиста і фінансова самостійність), але, в той же час, виділяють і негативні аспекти (нові обов'язки, функції, немає вільного часу), які часто виражені більш яскраво, і схиляють до вибору залишитися дітьми.

Отже, від відношення дитини до свого і чужого віку, а також до різних етапів свого життя багато в чому залежить успішність засвоєння нею нових соціальних норм і ролей. Знання такої інформації про дитину дозволяє психологу і педагогу індивідуалізувати підхід до кожної дитини, а також не допустити регресу в особистісному розвитку.

Метою нашого дослідження було визначення рівня сформованості уявлень про власний вік та ставлення до перспективи дорослішання у дітей старшого дошкільного віку. Для досягнення цієї мети використовувалися такі методики як «Вікова лінійка», «Шкала силуетів», «Силуетні картинки», «Моє минуле, сьогодні і майбутнє», а також індивідуальна бесіда про бажання дитини дорослішати та про проблеми, що супроводжують процес дорослішання. Експериментальною роботою було охоплено 50 дітей старших груп.

Методика «Вікова лінійка» була використана для вимірювання суб'єктивної оцінки дитиною свого віку. Стимульним матеріалом служила горизонтальна лінія, довжиною в 10 см, на якій з одного краю була позначка «Дитина», а з іншого – «Дорослий». Дитині пояснювали, що лінія – це черга, в якій люди стоять один за одним по віку. З лівого краю «стоять» діти, а з правого – дорослі. Дитині пропонувалося позначити на цій лінії, де на її думку стоїть вона, і визначити вік дитини і дорослого, які стоять на кінці шкали. При обробці результатів використовувалися два показники: абсолютний показник віку (відстань в сантиметрах від лівого краю шкали до відмітки, яку зробила дитина) та умовний показник віку. Результати даної серії експерименту показали, що діти як експериментальної, так і контрольної групи завищують свій вік приблизно на 2-3 роки.

Індивідуальна бесіда про бажання дитини дорослішати та про проблеми, що супроводжують процес дорослішання дала такі результати: 15 дітей (60 %) експериментальної групи і 18 дітей (72 %) контрольної групи виявили бажання відразу стати дорослим. І лише 10 дітей (40 %) експериментальної групи і 7 дітей (28 %) контрольної групи вибрали вибір залишитися дитиною.

Методика «Шкала силуетів» була використана для дослідження самооцінки віку, а також відношення дитини до свого віку, як усвідомленого, так і неусвідомленого. Стимульним матеріалом служили зображені в ряд 7 схематичних силуетів людей за зростанням. Дитині пропонувалося обрати силует «Я реальне» і силует «Я бажане».

Під час аналізу результатів обчислювалися два умовних показники, які включали в себе оцінку віку дитини і дорослого. Це умовний вік дитини по вибраному силуеті та умовний бажаний вік. Результати даної серії дослідження показали, що найчастіше в якості фігури «Я реальне» діти обирали силует №4. А в якості фігури «Я бажане» – силует №7. Можна зробити висновок, що старші дошкільники переважно позитивно відносяться до перспективи дорослішання і хочуть швидше стати старшими. Такі результати показали 21 дитина (84 %) експериментальної групи і 19 дітей (76 %) контрольної групи. І лише 4 дитини (16 %) експериментальної групи і 6 дітей (24 %) контрольної групи виявили бажання не просто залишитися дитиною, а й стати ще меншими.

Методика «Силуетні картинки» була використана для того, щоб визначити якими ознаками керуються старші дошкільники під час визначення віку інших людей. В якості таких ознак були вибрані: зріст, тип тілобудови і стать.

Стимульним матеріалом був набір картинок із замальованими силуетами з різними ознаками:

- 1) 2 силуети різного зросту, над нижчим силуетом напис – 7 років, над вищим – 6 років;
- 2) тонкий и товстий силует однакового зросту, без вказування віку;
- 3) хлопчик, дівчинка однакового зросту, без зазначення віку.

Дитині пропонувалося обрати старший силует на кожній картинці. Під час обробки фіксувався вибір дитини в кожній картинці і пояснення дітей.

Під час порівняння першої пари силуетів, старші дошкільники в основному ігнорували пряме називання віку і орієнтувалися лише на висоту силуетів. Вибір хлопчиків і дівчаток суттєво не відрізнявся. 20 дітей (80%) експериментальної групи і 18 дітей (72%) контрольної групи під час оцінки віку силуетів опиралися в основному на розмір силуетів, не дивлячись на пряме називання віку. І лише 5 дітей (20%) експериментальної групи і 7 дітей (28%) контрольної групи старшим вибрали перший силует, опираючись на вказаний вік силуету.

Під час порівняння другої пари силуетів, старші дошкільники частіше вибирали в якості дорослого – худий силует. Діти пояснювали це тим, що товстий силует – негарний, а значить, він не може бути старшим. Більша частина дітей знову намагалися виміряти зріст силуетів і лише після цього давали відповідь.

Під час порівняння третьої пари силуетів, діти частіше обирали в якості дорослого силует своєї статі або силует дівчинки, пояснюючи це тим, що дівчатка більш відповідальні та слухняні, їх частіше хвалять, і саме тому, вони є більш старшими, ніж хлопчики. Тобто, вони більш відповідають моделі поведінки дорослого. Аналізуючи отримані дані, можна зробити висновок, що у дошкільників відбувається стихійний розвиток способів оцінки свого і чужого віку. При цьому, оцінюючи вік інших людей, вони найчастіше орієнтуються на незначні ознаки.

Малюнок методика «Моє минуле, майбутнє і сьогодні» дозволила визначити специфіку уявлень дітей про різні періоди їхнього життя і загальну модальність їх ставлення до себе у віковій транспективі (минулому, теперішньому, майбутньому). У малюнках дітей об'єктом аналізу виступала Я-фігура в її графічному і колірному оформленні. Дані, отримані в цій серії досліджень, показали, що більшість дітей старшого дошкільного віку у своїх малюнках вік передавали через величину Я-фігури. Я-фігура у минулому – маленька, Я-фігура у теперішньому часі – трохи більша і Я-фігура у майбутньому – велика. І лише двоє дітей Я-фігуру минулого зобразили у вигляді немовляти. Я-фігури у 65% дітей досить деталізовані, але рідко змінюються у віковій динаміці. Часто у предметне оточення Я-фігури майбутнього дівчатка додавали такі елементи як домашню тваринку або високі підбори. Хлопчики додавали зображення машин або інших атрибутів різних професій. Щодо одягу Я-фігур, то він практично не змінювався, хоча дівчатка часто змінювали форму зачіски та колір волосся у Я-фігурі у майбутньому. Хлопчики взагалі не малювали деталі одягу на своїх Я-фігурах.

Отже, можна охарактеризувати таку динамічну картину співвідношення минулого, теперішнього та майбутнього у самосвідомості старших дошкільників. У 5-6 років когнітивна частина образу себе збагачується конкретними знаннями про вікові якості людини, а ставлення до вікових етапів життя починає диференціюватися в діапазоні від позитивного до негативного. Я-майбутнє знаходить виражену позитивну модальність, а ранні етапи життя (виключаючи свій власний об'єктивний вік) і старість знецінюються. У старшому дошкільному віці у самосвідомості дитини вперше виділяється такий критерій віку, як соціальний статус людини та її ставлення до себе в минулому, сьогодні і майбутньому починає опосередковуватися переважно цим параметром. Це дозволяє виділити старший дошкільний вік як особливий період дошкільного дитинства, в якому відбуваються кардинальні зрушення в самосвідомості дитини [5, с. 208].

Список використаних джерел

1. Божович Л. И. Личность и её формирования в детском возрасте / Л. И. Божович. – М., 1998.

2. Камнева Е. В. Развитие временных представлений у старших дошкольников / Е. В. Камнева // Психолог в детском саду. – 2003. – №4. – С. 20-26.
3. Кулагина И. Ю. Возрастная психология. Полный жизненный цикл развития человека / И. Ю. Кулагина, В. Н. Коллоцкий. — М.: Сфера, 2003. — 464 с.
4. Смирнова Е. О. Детская психология. — М.: Владос, 2003. — 366 с.
5. Шиколенко Т. І. Психологічний супровід розвитку особистості та її образу «Я» в дошкільному та молодшому шкільному віці / Т. І. Шиколенко // Оновлення змісту, форм та методів навчання і виховання в закладах освіти [Текст]: зб. наук. праць: наук. записки РДГУ / РДГУ ; [редкол.: С.С.Пальчевський, М.С.Янцур, І.Д.Бех та ін.]. – Рівне: [РДГУ], 2008. – Вип. 41. – С.208-210.

ЗВ'ЯЗОК ВІЗУАЛЬНОГО ТА ВЕРБАЛЬНОГО У МЕТОДИЦІ ВИКЛАДАННЯ ОБРАЗОТВОРЧОГО МИСТЕЦТВА В ПОЧАТКОВИХ КЛАСАХ

Радкевич Н. В., магістрант

**Лесняк Н. В., кандидат педагогічних наук, доцент
Рівненський державний гуманітарний університет**

Розглядаючи методику викладання образотворчого мистецтва у початковій школі, С. Коновець зауважує, що вчитель має визначати засоби, доцільні для використання на кожному уроці, залежно від типу, цілей і завдань цього уроку [4].

Методика вивчення образотворчого мистецтва у загальноосвітній школі базується на використанні вчителем такого комплексу методів навчання, які за функціональним призначенням можуть бути розподілені на мотиваційні, навчальні, розвивальні, виховні та організаційні. За формою до методів навчання належать вербальні, практичні та наочні.

Для уроків образотворчого мистецтва, що призначені для виконання навчальних та творчих робіт, найбільш прийнятними є розповідь вчителя, інструктаж, навчальні вправи, індивідуальні та колективні консультації, навчальний рисунок, демонстрування прийомів роботи у певній художній техніці, стимулювання творчої діяльності учнів тощо.

Для уроків образотворчого мистецтва, завданнями яких є сприймання та оцінювання мистецьких творів, важливими є оціночні коментарі вчителя до наочного матеріалу, порівняльний аналіз, актуалізація набутих знань учнів, колективне обговорення тощо.

Дієвим вербальним навчальним засобом є коментарі, якими вчитель супроводжує творчу діяльність учня, направляючи її у правильному напрямі, сприяючи вчасному коригуванню помилок.

Розвиток зв'язного мовлення в молодшому шкільному віці відбувається паралельно з формуванням розумової діяльності, збагаченням життєвого емоційного та мовленнєвого досвіду, ускладненням форм спілкування. Щоб досягти певної самостійності у вправлянні дару слова, К. Д. Ушинський слухно радив звертатися до того предмета, про який учень говорить чи пише. Головна мета такого прийому – розвинути у дітей спостережливість, логічність й уміння правильно передавати свої спостереження й робити логічні висновки. Він закликав використовувати логіку мистецтва для того, щоб поступово довести учня до уміння логічного абстрагування, узагальнення. Вчений визначив основні джерела дитячої словесної творчості, де поряд із творчими вправами на основі прочитаного й почутого, важливе місце посідає використання творів мистецтва, візуальних засобів.

Дослідниця І. О. Зимня акцентує увагу на змістовних зв'язках мовлення із світом мистецтва і природи. Вона слухно зауважує, що засоби образотворчого мистецтва необхідні як у змісті навчання, так і в способах мовленнєвої діяльності. Як стверджує вчена, педагог-практик мотивує й інтегрує загальні та часткові завдання кожного з предметів навчального плану, що є ядром програми навчання, розвитку і виховання. Вона зазначає, що за їх допомогою можна виявити спільне у змістовному і процесуальному, тобто операційно-діяльнісному плані, оскільки в учнів початкових класів переважає наочно - образне мислення. На думку вченої, наочність - це всього лише одна з властивостей засобів навчання.

Як засвідчують науковці, діти сприймають твори образотворчого мистецтва на основі життєвого і художнього досвіду, перелічуючи спочатку все, що бачать. Пізніше лексичний запас учнів поповнюється деталізованим описом. І тільки на останньому етапі сприймання вони систематизують, аналізують, інтерпретують все побачене [1, с. 142].

Спробу систематизувати роботу з розвитку мовлення молодших школярів, чітко визначити види і прийоми роботи зі словом, зв'язним висловлюванням, використовуючи засоби образотворчого мистецтва зробили О. І. Граборов, В. П. Кашенко. Варто наголосити на тому, що діяльність педагога спирається на досвід дітей, словниково-стилістичний запас, сформовані уміння, а саме: уміння розкривати тему й основну думку висловлювання, зв'язно передавати зміст картини різними формами - описом, розповіддю, міркуванням.

Дослідження вчених засвідчують, що в процесі шкільного навчання словесний матеріал засвоюється учнями в конкретному значенні або відривається від наочного досвіду. Звідси виникає можливість прояву вербалізму, характерного для засвоєння знань молодшими школярами і неадекватне використання знань в практичній діяльності. Навчання повинно підвищувати рівень мовлення у дітей, розвинути їх розумовий розвиток.

Тому головне місце належить тим засобам навчання, які дозволяють поступово піднімати наочний зміст навчального матеріалу на рівень, при якому стає можливим перехід до відволікання і узагальнення, властиве для наочно-образного мислення.

Головна особливість словесних методів навчання у тому, що інформація подається учням через слово вчителя, а сприймання її здійснюється у процесі слухання. Усю їх різноманітність іноді зводять до двох методів: евристичного (запитального) – бесіда; та акроматичного (викладального) – пояснення, розповідь, інструктаж.

Вчитель залучає до аналізу творів всіх учнів, задає їм запитання проблемного характеру. Запитання на узагальнення і конкретизацію, інформацію, яка була отримана на уроці, пропонують в кінці уроку.

ЗМІСТ

Молодий педагог

Александрук А. В. ФІЛОСОФСЬКО-ПЕДАГОГІЧНІ ІДЕЇ ТА ПРОСВІТНИЦЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ ГРИГОРІЯ СКОВОРОДИ	3
Артюхова В. В. ЗНАЧЕННЯ АНКЕТУВАННЯ В СИСТЕМІ ОСВІТИ	5
Бабич Л. В., Лісова С. В. ВИКОРИСТАННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ТРУДОВОМУ НАВЧАННІ.....	6
Баланова М. М., Кирильчук Ю. В. ОСОБЛИВОСТІ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРОЕКТНО-ТЕХНОЛОГІЧНОГО ПІДХОДУ В ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ ВАРІАТИВНОГО МОДУЛЯ «ТЕХНОЛОГІЯ ВИГОТОВЛЕННЯ ВИШИТИХ ВИРОБІВ» У 6-МУ КЛАСІ	8
Басюк М. В., Горобаха Н. М. ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ СЕНСОРНОГО ВИХОВАННЯ ДОШКІЛЬНИКІВ З ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЮ НЕДОСТАТНІСТЮ В УМОВАХ ІНКЛЮЗІЇ.....	9
Биндюкова С. В., Шевців З. М. ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ СПРЯМОВАНОСТІ У МАЙБУТНІХ ВЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ	11
Близнюк Р. І., Кухар Л. О. АЛГОРИТМ ОРГАНІЗАЦІЇ ТА ВІДБОРУ ЕКСПЕРТІВ В КОНТЕКСТІ ОЦІНЮВАННЯ ЯКОСТІ ТЕСТІВ ТА ТЕСТОВИХ МАТЕРІАЛІВ	12
Буга Л. М., Шевців З. М. СТВОРЕННЯ СИТУАЦІЇ УСПІХУ ЯК ОДНА З УМОВ ГУМАНІЗАЦІЇ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ.....	14
Бурак В. В., Поніманська Т. І. ПЕДАГОГІЧНА ОСВІТА БАТЬКІВ ДІТЕЙ З ОСОБЛИВИМИ ПОТРЕБАМИ В УМОВАХ ІНКЛЮЗІЇ У ДОШКІЛЬНИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ.....	16
Валага С. М., Янцур М. С. ВИКОРИСТАННЯ ТЕХНОЛОГІЙ ПРОБЛЕМНОСТІ ДЛЯ РОЗВИТКУ ТЕХНІЧНИХ ЗДІБНОСТЕЙ В УЧНІВ СТАРШИХ КЛАСІВ В ПРОЦЕСІ ПРОФІЛЬНОГО НАВЧАННЯ.....	18
Варанецкая-Лосик Е. И. О СОДЕРЖАНИИ ПОНЯТИЯ КОММУНИКАТИВНО-ПОЗНАВАТЕЛЬНЫХ УМЕНИЙ У ДОШКОЛЬНИКОВ	19
Вижиковська Г. М., Колупасва Т. Є. ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНИХ ЦІННОСТЕЙ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ: ПРИНЦИПИ, УМОВИ, ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ.	20
Гаврилюк М. І., Степанова О. І. ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ У ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ	22
Гаврюсева Т. О., Гаврюсев С.М. ВИКОРИСТАННЯ ХМАРНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ДЛЯ ПІДВИЩЕННЯ КОНТРОЛЮ ЗА САМОСТІЙНОЮ РОБОТОЮ СТУДЕНТІВ.....	23
Галатюк М. Ю., Галатюк Ю. М. РОЗВИТОК ПРОДУКТИВНОГО ДОСВІДУ ПРОЕКТУВАННЯ ПІЗНАВАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ У СТРУКТУРІ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ФІЗИКИ.....	24
Галатюк Т. Ю. ВИКОРИСТАННЯ КОМП'ЮТЕРА І ПРОГРАМНИХ ЗАСОБІВ У ФОРМУВАННІ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАТИВНОГО КОМПОНЕНТА МЕТОДОЛОГІЧНОЇ КУЛЬТУРИ УЧНІВ	25
Генсірська К. Ю., Поліщук Н. В. ДЕЯКІ АСПЕКТИ ВИКОРИСТАННЯ ВІДЕОНАОЧНОСТІ У ПРОЦЕСІ ТРУДОВОГО НАВЧАННЯ УЧНІВ	27
Голуб О.Ф. ПРИМЕНЕНИЕ ИГРОВЫХ ФИЗКУЛЬТУРНЫХ ЗАНЯТИЙ В ФОРМИРОВАНИИ ОПТИМАЛЬНОЙ ДВИГАТЕЛЬНОЙ АКТИВНОСТИ ДЕТЕЙ 5-7 ЛЕТ	29
Гомонець О. А., Лісова С. В. МЕТОДИКА ФОРМУВАННЯ КУЛЬТУРИ ПРАЦІ В УЧНІВ 11 КЛАСУ ПРИ ВИВЧЕННІ РОЗДІЛУ «ПРОЕКТУВАННЯ ВИРОБІВ».....	30
Гончар И., Дубинина Д. Н. ОРГАНИЗАЦИЯ РАБОТЫ ПО ОЗНАКОМЛЕНИЮ ДЕТЕЙ ДОШКОЛЬНОГО ВОЗРАСТА С ЖАНРОМ ПОРТРЕТНОЙ ЖИВОПИСИ	31
Городиловська О. М., Поніманська Т. І. ФОРМУВАННЯ ТРУДОВИХ НАВИЧОК У ДІТЕЙ МОЛОДШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ	32
Гриненко Д. В., Локшина О. І. КЛЮЧОВІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ СУЧАСНОЇ ІНШОМОВНОЇ ОСВІТИ У ШКОЛАХ КРАЇН ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ	33
Грицюк А. В., Янцур М. С. РОЗВИТОК ТВОРЧИХ ЗДІБНОСТЕЙ В УЧНІВ В ПРОЦЕСІ ПРОФІЛЬНОГО НАВЧАННЯ З ВИКОРИСТАННЯМ ПРОЕКТНИХ ТЕХНОЛОГІЙ.....	35
Грицюк О. В., Листопад Т. М. ДІЯЛЬНІСТЬ УКРАЇНСЬКОЇ ОКРУЖНОЇ ШКІЛЬНОЇ РАДИ У М. ВОЛОДИМИРІ-ВОЛИНСЬКОМУ 1914-1918 РОКАХ.....	37
Гук С. П., Поліщук Н. В. ДЕЯКІ АСПЕКТИ ВИКОРИСТАННЯ ІНСТРУКЦІЙНИХ КАРТОК У ПРОЦЕСІ ТРУДОВОГО НАВЧАННЯ УЧНІВ	39
Гук Ю. Г., Кирильська Г. М. РОЛЬ І МІСЦЕ ТЕСТОВОГО ОПИТУВАННЯ ПРИ ДІАГНОСТИЦІ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ МАТЕМАТИКИ	41
Гульчук В. А. ВИКОРИСТАННЯ ЕЛЕКТРОННОГО ПІДРУЧНИКА НА УРОКАХ ІНФОРМАТИКИ.....	42
Гуменюк Я. О., Джава Н. А. ДИСКУСІЯ ЯК ЗАСІБ АКТИВІЗАЦІЇ НАВЧАЛЬНО-ПІЗНАВАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ....	44
Давидюк М. В., Галатюк Ю. М. КОМП'ЮТЕРНІ ТЕХНОЛОГІЇ В ОРГАНІЗАЦІЇ ФРОНТАЛЬНИХ ЛАБОРАТОРНИХ РОБІТ З ФІЗИКИ.....	45
Денисевич М. Г., Горбатова Е. В. РАЗРАБОТКА И ЭКСПЕРИМЕНТАЛЬНАЯ АПРОБАЦИЯ МЕТОДИКИ ФОРМИРОВАНИЯ КОЛОРИСТИЧЕСКИХ УМЕНИЙ У ДЕТЕЙ СТАРШЕГО ДОШКОЛЬНОГО ВОЗРАСТА.....	47
Джас В. В., Сингаївський Д. В. ВИКОРИСТАННЯ ТВОРЧИХ ЗАДАЧ З ЕЛЕМЕНТАМИ ДИЗАЙНУ ЯК ВАЖЛИВИЙ ЗАСІБ ГРАФІЧНОЇ ПІДГОТОВКИ УЧНІВ НА УРОКАХ КРЕСЛЕННЯ.....	49
Дудар К. М., Бричок Б. П. ПРОФЕСІЙНА СОЦІАЛІЗАЦІЯ СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ У СУЧАСНОМУ СОЦІОКУЛЬТУРНОМУ КОНТЕКСТІ.....	50
Жабська І. В., Бричок Б. П. СКЛАДОВІ ПЕДАГОГІЧНОЇ СИСТЕМИ ВАСИЛЯ СУХОМЛІНСЬКОГО.....	51

Зелена В. І., Юрчук В. М. ПРОФЕСІЙНЕ ЗДОРОВ'Я ВЧИТЕЛЯ - ЗАПОРУКА УСПІШНОСТІ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ	52
Зубок О. В., Петренко О. Б. ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ ТВОРЧИХ ЗДІБНОСТЕЙ УЧНІВ МОЛОДШОГО ШКІЛЬНОГО ВІКУ	53
Ігнатишина М. М., Галатюк Ю. М. ІНТЕЛЕКТУАЛЬНИЙ РОЗВИТОК УЧНІВ У ПРОЦЕСІ НАВЧАННЯ ФІЗИКИ ..	55
Іщук О. В., Козлюк О. А. ФОРМУВАННЯ МОРАЛЬНИХ ПОЧУТІВ СТАРШИХ ДОШКІЛЬНИКІВ ЗАСОБАМИ СУЧАСНОЇ ДИТЯЧОЇ КНИГИ	57
Казначєєва Л. М. КОМУНІКАТИВНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ В СИСТЕМІ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ПЕДАГОГІВ	59
Карамач О. Ю., Джава Н. А. ЕТАПИ ФОРМУВАННЯ СОЦІОКУЛЬТУРНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ ПІД ЧАС НАВЧАННЯ УСНОГО МОВЛЕННЯ	61
Карповець Ю. В. ПРОГНОЗУВАННЯ ПРОФЕСІЙНИХ ЗАХВОРЮВАНЬ ВЧИТЕЛЯ ІСТОРІЇ ТА ЇХ ПРОФІЛАКТИКА	63
Карпович Ю. В. ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ ВИХОВАННЯ ДИСЦИПЛІНОВАНOSTІ УЧНІВ МОЛОДШОГО ШКІЛЬНОГО ВІКУ	64
Касянчук Б., Романюк А. А. РОЗВИТОК ЛОГІКИ У ДІТЕЙ НА УРОКАХ ІНФОРМАТИКИ	65
Киричук О. М., Джава Н. А. МЕТОДИ НАВЧАННЯ КРЕАТИВНОГО ПИСЬМА НА УРОЦІ НІМЕЦЬКОЇ МОВИ	66
Кіріяк В. В., Кухар Л. О. ПЕРСПЕКТИВИ НОВОЇ СИСТЕМИ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАТЬ В СТРУКТУРІ ЗОВНІШНЬОГО НЕЗАЛЕЖНОГО ОЦІНЮВАННЯ	68
Козачук М. В. ІНКЛЮЗІЯ ДІТЕЙ З ОБМЕЖЕНИМИ МОЖЛИВОСТЯМИ В ДОШКІЛЬНИЙ ОСВІТНІЙ ПРОСТІР	69
Козерова М. Ю., Павлюк Т. О. ЗАСТОСУВАННЯ ІКТ ДЛЯ ФОРМУВАННЯ ТВОРЧИХ ЗДІБНОСТЕЙ ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ	70
Колаковська Т. С., Гудовсек О. А. ОСНОВНІ КОМПОНЕНТИ ТА ПРИНЦИПИ УКРАЇНСЬКОЇ ЕТНОПЕДАГОГІКИ	71
Колесник О. О., Середюк Л. А. РОЗВИТОК КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ УЧНІВ СТАРШИХ КЛАСІВ ЗАСОБАМИ ВИКОРИСТАННЯ НОВІТНІХ ТЕХНОЛОГІЙ	73
Кондратюк Н. П., Косарева О. І. ВПЛИВ ІГРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ НА РОЗВИТОК КРЕАТИВНОСТІ ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ	75
Конофольська В. В., Рафальська М. В. ПЕРСПЕКТИВИ ВПРОВАДЖЕННЯ ТЕХНОЛОГІЙ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ В СИСТЕМУ ШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ УКРАЇНИ	76
Котос Л. Л., Перетятку М. И. ТЕНДЕНЦІЇ І ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ІНКЛЮЗИВНОГО ОБРАЗОВАНИЯ В РЕСПУБЛІКЕ МОЛДОВА	78
Коханевич М. І., Джава Н. А. ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ІНШОМОВНОЇ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ У ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ	79
Кректун І. В., Горопаха Н. М. ІНТЕРАКТИВНІ ФОРМИ ПІДВИЩЕННЯ ЕКОЛОГІЧНОЇ КУЛЬТУРИ ВИХОВАТЕЛІВ ДОШКІЛЬНИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ	80
Кузьмич Ю. О., Козлюк О. А. ФОРМУВАННЯ СПРАВЕДЛИВОСТІ У ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ	82
Курсик Т. П., Гудовсек О. А. ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАЛЬНО-ВИХОВНОГО ПРОЦЕСУ В «НОВИХ ШКОЛАХ» ГЕРМАНА ЛІТЦА (НІМЕЧЧИНА)	84
Лепуга В. В., Янцур М. С. РОЗВИТОК ПРОФОРІЕНТАЦІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ В УЧНІВ 10-11-Х КЛАСІВ ПРИ ВИВЧЕННІ ПРОФІЛЮ «ШВЕЙНА СПРАВА» З ВИКОРИСТАННЯМ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ	86
Луцишина О. І., Шевців З. М. ШЛЯХИ ФОРМУВАННЯ ПОЗИТИВНОЇ МОТИВАЦІЇ УЧІННЯ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ	87
Мартинюк І. В., Козлюк О. А. ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ВИХОВАТЕЛІВ ДО СЕНСОРНОГО ВИХОВАННЯ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ	88
Мартинюк С., Бричок С. Б. ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ МОРАЛЬНОГО ВИХОВАННЯ	90
Мар'юсик І., Романюк А. А. ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАННЯ ОСНОВАМ ІНФОРМАТИКИ У ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ	93
Мельник Я. О., Павлюк Т. О. ОСОБЛИВОСТІ ЗАСТОСУВАННЯ МУЛЬТИМЕДІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В НАВЧАЛЬНО-ВИХОВНОМУ ПРОЦЕСІ ДОШКІЛЬНОГО НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ	94
Мельничук М. О., Бричок С. П. СТАН ОСВІТИ РІВНЕНЩИНИ У СКЛАДІ ВОЛИНСЬКОЇ ГУБЕРНІЇ	95
М'ялюк О. В. ПРОБЛЕМИ НАВЧАННЯ І ВИХОВАННЯ У ТВОРЧІЙ СПАДЩИНІ ГРИГОРІЯ ВАЩЕНКА	97
Наконечна Н. Т., Дичківська І. М. ПІДГОТОВКА ДІТЕЙ ДО ШКОЛИ В УМОВАХ НАВЧАЛЬНО – ВИХОВНОГО КОМПЛЕКСУ	99
Нечай М. Ю., Кухар Л. О. ВИДИ ДОКУМЕНТАЦІЇ ЗІ СТАНДАРТИЗАЦІЇ ТЕСТОВИХ МАТЕРІАЛІВ	101
Ніверчук К., Бричок С.Б. ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ ОРГАНІЗАЦІЇ ВИХОВНОГО ПРОЦЕСУ У ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ	102
Новак С. М. МІЖНАРОДНІ ОСВІТНІ ПРОЕКТИ ЄВРОПЕЙСЬКОГО ПРОСТОРУ ВИЩОЇ ОСВІТИ: ЦИВІЛІЗАЦІЙНО-КУЛЬТУРОЛОГІЧНИЙ ПІДХІД	103
Носолюк І. О., Павлюк Т. О. ФОРМУВАННЯ ЛОГІКО-МАТЕМАТИЧНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ ДОШКІЛЬНИКІВ ЗАСОБАМИ НАРОДНОЇ МАТЕМАТИКИ	104
Одейчук В. М., Бричок С. П. ТЕАТРАЛЬНЕ МИСТЕЦТВО У ФАХОВІЙ ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ: ІСТОРІКО-ПЕДАГОГІЧНИЙ КОНТЕКСТ	105
Остапчук Н. О. ОСОБЛИВОСТІ ВИКЛАДАННЯ ІНФОРМАТИКИ В ПОЧАТКОВИХ КЛАСАХ ВІДПОВІДНО ДО НОВОГО ДЕРЖАВНОГО СТАНДАРТУ ВІД 2011р	107
Павлова Я. В., Коваль В. В. ВИКОРИСТАННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ПРОВЕДЕННІ ПОЗАКЛАСНОЇ РОБОТИ З МАТЕМАТИКИ У СТАРШИХ КЛАСАХ	108

Панько Т. И., Зорило Л. И. ВОЗМОЖНОСТИ НАРОДНОЙ ПЕДАГОГИКИ В ОБУЧЕНИИ МЛАДШИХ ШКОЛЬНИКОВ С ИНТЕЛЛЕКТУАЛЬНОЙ НЕДОСТАТОЧНОСТЬЮ	109
Парфенюк О. В., Бричок С. Б. ІДЕЇ “ВІЛЬНОГО ВИХОВАННЯ” У ВІТЧИЗНЯНІЙ ТА ЗАРУБУЖНІЙ ПЕДАГОГІЧНІЙ ДУМЦІ,	111
Пилипчук Л. В., Янцур Л. А. ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ ВИКОРИСТАННЯ МЕТОДУ ІГРОВИХ ПРОЕКТІВ У ПІДГОТОВЦІ СТАРШИХ ДОШКІЛЬНИКІВ ДО ШКОЛИ.....	113
Пишняк Н. В., Дичківська І. М. ВЗАЄМОЗВ’ЯЗОК ЗОБРАЖУВАЛЬНОЇ ТА ІГРОВОЇ ТВОРЧОСТІ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ В ІГРАХ-ДРАМАТИЗАЦІЯХ	115
Плаксіна Н. В., Гліничук Ю. О. ЗАГАЛЬНІ ШЛЯХИ ЗАПОБІГАННЯ СТРЕСІВ У ШКОЛЯРІВ ПІД ЧАС НАВЧАЛЬНО-ВИХОВНОГО ПРОЦЕСУ У ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ.....	117
Поліщук І., Романюк А. А. ЕФЕКТИВНІСТЬ ВПРОВАДЖЕННЯ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У РОБОТІ ВЧИТЕЛЯ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ	118
Прокопчук Н. П., Бричок С. Б. НАРОДНА ПЕДАГОГІКА ЯК ЗАСІБ МОРАЛЬНО-ЕТИЧНОГО ВИХОВАННЯ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ.....	119
Радкевич Б. В., Косарева О. І. ОСОБЛИВОСТІ УЯВЛЕНЬ ПРО СВІЙ ВІК ТА СТАВЛЕННЯ ДО ПЕРСПЕКТИВИ ДОРΟΣЛІШАННЯ У СТАРШИХ ДОШКІЛЬНИКІВ	121
Радкевич Н. В., Лесняк Н. В. ЗВ’ЯЗОК ВІЗУАЛЬНОГО ТА ВЕРБАЛЬНОГО У МЕТОДИЦІ ВИКЛАДАННЯ ОБРАЗОТВОРЧОГО МИСТЕЦТВА В ПОЧАТКОВИХ КЛАСАХ.....	123
Радченко К. В., Руденко Н. М. РОЗВИТОК І ФОРМУВАННЯ МОРАЛЬНИХ ЯКОСТЕЙ ОСОБИСТОСТІ ДОШКІЛЬНИКА ЗАСОБАМИ РУХЛИВОЇ ГРИ.....	125
Рарок М. Р., Колупаєва Т. Є. ПРОФЕСІЙНА ПІДГОТОВКА ВЧИТЕЛЯ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ: МЕТОДИЧНИЙ ВИМІР.....	126
Рокицька О. Ю., Селезень В. Д. МЕТОДИКА ФОРМУВАННЯ ІНФОРМАЦІЙНОГО РІВНЯ ОХОРОНИ ПРАЦІ ТА АГІТАЦІЯ БЕЗПЕЧНОЇ КУЛЬТУРИ ПОВЕДІНКИ.....	128
Романчук І. В., Поніманська Т. І. ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ РОЗВИТКУ МИСЛЕННЯ ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ	131
Русов В. М., Перегятку М. И. ПОДГОТОВКА СПЕЦІАЛІСТОВ В МАГІСТРАТУРЕ ПО СПЕЦІАЛЬНОСТІ «МЕНЕДЖМЕНТ ІНКЛЮЗИВНОГО ОБРАЗОВАНИЯ».....	132
Саковська О. В., Янцур Л. А. ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ ФОРМУВАННЯ ХУДОЖНІХ УЯВЛЕНЬ У СТАРШИХ ДОШКІЛЬНИКІВ В КОНСТРУКТИВНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ.....	133
Салівончик Л. М., Косарева О. І. ОСОБЛИВОСТІ ПРОЯВУ ТОЛЕРАНТНОСТІ У ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ В УМОВАХ ІНКЛЮЗИВНОЇ ГРУПИ	135
Сачук Т. О., Лісова С. В. ДЕЯКІ АСПЕКТИ ВИКОРИСТАННЯ ПРАКТИЧНИХ МЕТОДІВ У ПРОЦЕСІ ТРУДОВОГО НАВЧАННЯ УЧНІВ	137
Семенович Ю., Романюк А. А. ПРИНЦИПИ НАВЧАННЯ ІНФОРМАТИКИ В ПОЧАТКОВИХ КЛАСАХ	138
Синіцька Н. В., Крайчук О. В. ЗМІСТ І СПЕЦИФІКА ДИФЕРЕНЦІЙОВАНОГО НАВЧАННЯ УЧНІВ	140
Синюк М. В., Боровець О. В. ВИКОРИСТАННЯ ІНТЕРАКТИВНИХ МЕТОДІВ У ПРОЦЕСІ НАВЧАННЯ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ	142
Синюта К. О., Козлюк О. А. ВИКОРИСТАННЯ ДОСВІДУ ОЗНАЙОМЛЕННЯ З РІДНИМ МІСТОМ В ПРОЦЕСІ ФОРМУВАННЯ ПАТРІОТИЧНИХ ПОЧУТТІВ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ	143
Сиротюк В. О., Павлюк Т. О. ОСОБЛИВОСТІ НАВЧАННЯ ДІТЕЙ МАТЕМАТИКИ З ВИКОРИСТАННЯМ «КОЛЬОРОВИХ ЧИСЕЛ КЮІЗЕНЕРА».....	145
Скопецька Л. О., Гудовсек О. А. РОЗВИТОК ПОЛКУЛЬТУРНОЇ ОСВІТИ В США	147
Смірнова К. В. ІНТЕГРАЦІЯ НАУКОВОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ В УЧБОВИЙ ПРОЦЕС	148
Сорочинська Т. А., Шугасва Л. М. ПЕДАГОГІЧНА ПРАКТИКА ЯК ЗАСІБ ФОРМУВАННЯ МЕТОДИЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ У ПЕДАГОГІЧНИХ УЧИЛИЩАХ РІВНЕНЩИНИ (1945–1964 pp.).....	149
Сосницька Т. О., Шахраюк Б. С. ШКОЛА І ОСВІТА НА ВОЛИНІ В ПЕРІОД НІМЕЦЬКОЇ ОКУПАЦІЇ	151
Сотрута А. П., Шахраюк Б. С. ВОЛОДИМИРСЬКИЙ КОЛЕГІУМ: ІСТОРІЯ СТАНОВЛЕННЯ І РОЗВИТКУ	153
Старжець В. І., Юрчук В. М. МЕТОДИКА ОРГАНІЗАЦІЇ ТА БЕЗПЕКА ПІД ЧАС ПРОВЕДЕННЯ ІСТОРИЧНИХ ЕКСКУРСІЙ	155
Степчук Н. В., Маліновська Н. В. ФОРМУВАННЯ ІНТЕЛЛЕКТУАЛЬНОЇ ГОТОВНОСТІ ДІТЕЙ ДО ШКОЛИ ЗАСОБАМИ ЕЙДЕТИКИ.....	157
Столярчук Л. А., Листопад Т. М. ЗМІСТ НАВЧАННЯ В ЦЕРКОВНО-ПАРАФІЯЛЬНИХ ШКОЛАХ ВОЛИНІ (КІНЕЦЬ ХІХ – ПОЧАТОК ХХ СТ.).....	158
Стрілець О. Ю., Полохович Н. В. КОМП’ЮТЕРНІ ТЕХНОЛОГІЇ ДЛЯ КОРЕКЦІЇ МОВЛЕННЕВИХ ВАД ДІТЕЙ З ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНИМИ ПОТРЕБАМИ	160
Стрілецька К., Романюк А. А. ВПЛИВ УРОКІВ ІНФОРМАТИКИ В ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ НА РОЗВИТОК ПСИХІЧНИХ ПРОЦЕСІВ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ	161
Сукач Л. Ю., Павлюк Т. О. ДИДАКТИЧНІ ІГРИ ЯК ЗАСІБ ФОРМУВАННЯ ЧАСОВИХ УЯВЛЕНЬ У ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ	161
Трохимчук І. І., Поніманська Т. І. ПІДГОТОВКА МАЙБУТНІХ ВИХОВАТЕЛІВ ДО РОБОТИ З ДІТЬМИ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ В ІНКЛЮЗИВНИХ ГРУПАХ	163
Царук О. В., Лесняк Н. В. ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ ЕФЕКТИВНОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ ЗОБРАЖУВАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ	164
Чемерис М. К., Кирильчук Ю. В. РОЗВИТОК ТЕХНІЧНОГО МИСЛЕННЯ СТАРШОКЛАСНИКІВ ЯК НЕОБХІДНА УМОВА ЇХНЬОЇ ТРУДОВОЇ ПІДГОТОВКИ	166

Чорнобилі Ю. М., Петренко О. Б. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ МОРАЛЬНОГО ВИХОВАННЯ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ ЗАСОБАМИ ФОЛЬКЛОРУ	167
Шелюк Г. В. ТИПИ ПОЧАТКОВИХ ШКІЛ ДУХОВНОГО ВІДОМСТВА (КІНЕЦЬ ХІХ – ПОЧАТОК ХХ ст.)	168
Шехавцова С. О. ВИПЕРЕДЖУВАЛЬНА СПРЯМОВАНІСТЬ ПЕДАГОГІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ СТУДЕНТІВ НА ОСНОВІ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАТИВНИХ ТЕХНОЛОГІЙ	169
Шкнай Л. В. ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В ОБРАЗОВАТЕЛЬНОЙ СРЕДІ ДОШКОЛЬНОГО УЧРЕЖДЕННЯ: «ЗА» І «ПРОТИВ»	170
Шрам М. Б., Дичківська І. М. ФОРМУВАННЯ СОЦІАЛЬНО-ПОБУТОВИХ І КОМУНІКАТИВНИХ НАВИЧОК У ДІТЕЙ З ОБМЕЖЕНИМИ МОЖЛИВОСТЯМИ В УМОВАХ РЕАБІЛІТАЦІЙНОГО ЗАКЛАДУ	171
Шроль Т. С. ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ ІКТ-КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ: СИНЕРГЕТИЧНИЙ ПІДХІД	174
Щирська І. Л., Маліновська Н. В. ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ПОЕТИЧНИХ ТВОРІВ З ДІТЬМИ СТАРШОГО ДОШКОЛЬНОГО ВІКУ	175
Якимець М. Г., Дурак Н. В. ПРОБЛЕМА ГОТОВНОСТІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ ДО ОРГАНІЗАЦІЇ ХУДОЖНЬОЇ ТВОРЧОСТІ УЧНІВ	176
Яцюра Г. М., Морозова Т. П. АНАЛІЗ МЕТОДІВ НАВЧАННЯ ТА ВИХОВАННЯ У ТВОРЧІЙ СПАДЩИНІ В. О. СУХОМЛІНСЬКОГО	178

Молодий психолог

Березюк Т. П., Павелків Р. В. ПРОФЕСІЙНО-УПРАВЛІНСЬКЕ СТАНОВЛЕННЯ МЕНЕДЖЕРІВ ЯК ПСИХОЛОГІЧНА СКЛАДОВА УПРАВЛІНСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В СФЕРІ ОБСЛУГОВУВАННЯ	181
Гевондян Ю., Секретар С., Чабан В. Й. РОЛЬ СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНОГО ЧИННИКА В СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ ОХОРОНОЮ ПРАЦІ	182
Гончарук К. С., Гандзілевська Г. Б. ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ САМОЦІННОСТІ ПІДЛІТКІВ ЗАСОБАМИ ПСИХОДРАМИ	183
Гринюк О. В., Яцюк Н. О. ПСИХОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ САМОРЕГУЛЯЦІЇ АКТИВНОСТІ ОСОБИСТОСТІ ... 184	
Мосійчук О. А., Матласевич О. В. ОСОБЛИВОСТІ МІЖОСОБИСТІСНИХ СТОСУНКІВ У ТРАНСКУЛЬТУРНИХ ШЛЮБАХ У КОНТЕКСТІ СОЦІАЛЬНО-ДЕМОГРАФІЧНИХ ХАРАКТЕРИСТИК	185
Осипчук О. П., Павелків Р. В. ПСИХОЛОГІЧНІ ЗАКОНОМІРНОСТІ ТА ЧИННИКИ МОРАЛЬНОГО РОЗВИТКУ У МОЛОДШОМУ ШКІЛЬНОМУ ВІЦІ	186
Сеньчук К. В., Павелків Р. В. ОСНОВНІ НАПРЯМКИ КОРЕКЦІЙНОЇ РОБОТИ ПСИХОЛОГА ЩОДО ПОДОЛАННЯ НЕГАТИВНИХ ЕМОЦІЙНИХ СТАНІВ ПІДЛІТКІВ	187
Смоляр О. В., Шахраюк Б. С. ПСИХОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ АГРЕСИВНОЇ ПОВЕДІНКИ ПІДЛІТКІВ ТА МОЖЛИВОСТІ ЇЇ КОРЕКЦІЇ	189
Федорчук С. І., Гандзілевська Г. Б. ГЕНДЕРНІ ОСОБЛИВОСТІ НАЦІОНАЛЬНОЇ ІДЕНТИЧНОСТІ УКРАЇНСЬКОЇ ІНТЕЛІГЕНЦІЇ	191
Філоненко В. О., Павелків В. Р. ГЕНДЕРНІ ВІДМІННОСТІ АГРЕСИВНОЇ ПОВЕДІНКИ	192
Шевчик О., Петренко О. Б. ПСИХОЛОГІЧНІ ЧИННИКИ ВИНИКНЕННЯ ТА КОРЕКЦІЇ ОСОБИСТІСНОЇ ТРИВОЖНОСТІ У СТАРШОКЛАСНИКІВ	193
Шурдак М. А., Шахраюк Б. С. РІВЕНЬ ПРОЯВУ ПЕДАГОГІЧНИХ ЗДІБНОСТЕЙ У СТУДЕНТІВ-ВИПУСКНИКІВ ПЕДАГОГІЧНОГО КОЛЕДЖУ	193